

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1972-1973.

10 MAI 1973.

Proposition de loi complétant l'article 268 du Code civil.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. **HAMBYE**.

Depuis l'adoption du Code judiciaire, les dispositions reprises sous l'article 268 du Code civil, figurent à l'article 1280 du Code judiciaire; c'est donc éventuellement ce dernier article qu'il conviendrait de compléter.

L'auteur de la proposition part de la constatation que si l'article 221 du Code civil, qui permet au Président du tribunal de première instance de prendre certaines mesures provisoires quant aux biens des époux quand l'un d'eux manque à ses devoirs, organise des mesures de publicité de la décision judiciaire, l'actuel article 1280 du Code judiciaire ne prévoit aucune mesure de publicité des décisions que peut prendre le Président du même tribunal dans le cours d'une procédure en divorce.

Il propose dès lors de compléter l'article 268 du Code civil, devenu l'article 1280 du Code judiciaire, par la reproduction littérale des alinéas 3 à 5 de l'article 221 du Code civil.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Pierson, président; Cooreman, de Stezhe, Dua, Gribomont, Housiaux, Kickx, Lepaffe, Leroy, Lindemans, Mme Nauwelaers-Thues, MM. Pede, Rombaut, Vandekerckhove, Van In, Wouters et Hambye, rapporteur.

R. A 8966

Voir :

Document du Sénat :

196 (Session de 1971-1972) : Proposition de loi.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1972-1973.

10 MEI 1973.

Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 268 van het Burgerlijk Wetboek.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. **HAMBYE**.

Sedert de invoering van het Gerechtelijk Wetboek komen de bepalingen van artikel 268 van het Burgerlijk Wetboek voor in artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek; bijgevolg is het eventueel dit laatste artikel dat moet worden aangevuld.

De indiener gaat er in zijn voorstel van uit dat artikel 221 van het Burgerlijk Wetboek, krachtens hetwelk de Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg bepaalde voorlopige maatregelen kan nemen ten aanzien van de goederen van de echtgenoten wanneer een hunner zijn plicht verzuimt, wel maatregelen inhoudt voor de openbaarmaking van de rechterlijke beslissing, maar dat artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek niet voorziet in maatregelen voor de openbaarmaking van beslissingen die de Voorzitter van diezelfde rechtbank kan nemen in de loop van een echtscheidingsgeding.

Derhalve stelt hij voor, artikel 268 van het Burgerlijk Wetboek, thans artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek aan te vullen door woordelijke overneming van artikel 221, § 3, derde, vierde en vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek.

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Pierson, voorzitter; Cooreman, de Stezhe, Dua, Gribomont, Housiaux, Kickx, Lepaffe, Leroy, Lindemans, Mevr. Nauwelaers-Thues, de hh. Pede, Rombaut, Vandekerckhove, Van In, Wouters en Hambye, verslaggever.

R. A 8966

Zie :

Geodr. St. van de Senaat :

196 (Zitting 1971-1972) : Voorstel van wet.

Le Ministre de la Justice a fait observer que la matière de la publicité des décisions du Président du tribunal fait l'objet, non seulement de l'article 221, mais aussi des articles 222 à 225 du Code civil. D'un autre côté, la procédure visée à l'article 221 du Code civil est introduite par requête tandis que celle de l'article 1280 du Code judiciaire suppose la signification d'une citation; on ne pourrait donc reprendre telles quelles les dispositions de l'article 221.

Faut-il également reprendre les dispositions de l'article 224, qui prévoit lui aussi une procédure urgente d'opposition, lorsque la mesure sollicitée porte sur l'interdicton d'aliéner des meubles ou des créances ?

Au surplus, les articles 1282 et 1283 du Code judiciaire contiennent des dispositions protectrices des droits des époux (apposition des scellés) et plus particulièrement de ceux de la femme (nullité des actes de disposition de biens communs ou des obligations contractées par le mari en fraude des droits de la femme). Les pouvoirs du Président du tribunal, statuant au cours d'une instance en divorce, sont moins étendus en ce qui concerne les biens propres des époux que ceux que lui donne l'article 221 du Code civil.

La nécessité de modifier ou de compléter l'article 1280 du Code judiciaire est-elle suffisante ?

**

Votre Commission a considéré que la publicité des décisions prises par le Président du tribunal devait être la même, que la demande soit justifiée par les manquements graves d'un des époux à ses devoirs ou soit introduite au cours d'une procédure en divorce.

Pour tenir compte des objections formulées par le Ministre de la Justice, votre Commission adopte à l'unanimité le texte repris en annexe au présent rapport.

Celui-ci est approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
J. HAMBYE.

Le Président,
M.-A. PIERSON.

**

De Minister van Justitie heeft erop gewezen dat de openbaarmaking van de beslissingen van de Voorzitter van de rechtbank niet alleen wordt geregeld in artikel 221, maar ook in de artikelen 222 tot 225 van het Burgerlijk Wetboek. Verder wordt de in artikel 221 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde procedure ingeleid door een verzoekschrift, terwijl in artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek een dagvaarding besloten ligt; het blijkt dus niet mogelijk de bepalingen van artikel 221 woordelijk over te nemen.

De vraag rijst of ook de bepalingen van artikel 224 moeten worden overgenomen: ook daar is sprake van een spoedprocedure van verzet, wanneer de gevraagde maatregel betrekking heeft op het verbod om roerende goederen of schuldvorderingen te vervreemden.

Bovendien houden de artikelen 1282 en 1283 van het Gerechtelijk Wetboek maatregelen in ter bescherming van de rechten van de echtgenoten (verzegeling) en meer bepaald de rechten van de vrouw (nietigheid van de daden waarbij over gemeenschappelijke goederen wordt beschikt of van verbintenissen door de man aangegaan met bedrieglijke benadeling van de rechten van de vrouw). Wat de eigen goederen van de echtgenoten betreft, gaat de bevoegdheid van de Voorzitter van de rechtbank in de loop van een echtscheidingsgeding niet zo ver als die welke artikel 221 van het Burgerlijk Wetboek hem geeft.

Is de noodzaak om artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek te wijzigen of aan te vullen, klemmend genoeg ?

**

Uw Commissie was van oordeel dat de beslissingen van de Voorzitter van de rechtbank een zelfde openbaarheid moeten krijgen, onverschillig of de vordering wordt ingesteld omdat een van de echtgenoten grovelijk zijn plicht verzuimt dan wel of de vordering wordt ingesteld tijdens een echtscheidingsgeding.

Ten einde rekening te houden met de bezwaren van de Minister van Justitie heeft uw Commissie de bij dit verslag gevoegde tekst aangenomen.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
J. HAMBYE.

De Voorzitter,
M.-A. PIERSON.

**

TEXTE PROPOSE
PAR LA COMMISSION.

Nouvel intitulé.

Proposition de loi complétant l'article 1280
du Code judiciaire.

ARTICLE UNIQUE.

L'article 1280 du Code judiciaire est complété par le texte
suivant :

« Les alinéas 3, 4 et 5 du paragraphe 3 de l'article 221 du
Code civil et l'article 223 du même Code sont d'application
lorsque l'ordonnance porte interdiction d'aliéner ou d'hypo-
téquer des biens susceptibles d'hypothèques.

» Les articles 222 et 225 du Code civil sont également
applicables à la citation par laquelle ladite interdiction
est demandée. »

TEKST VOORGESTELD
DOOR DE COMMISSIE.

Nieuw opschrift :

Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 1280
van het Gerechtelijk Wetboek.

ENIG ARTIKEL.

Artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aan-
gevuld als volgt :

« Artikel 221, § 3, derde, vierde en vijfde lid van het
Burgerlijk Wetboek en artikel 223 van hetzelfde Wetboek
zijn van toepassing wanneer de beschikking verbod inhoudt
om voor hypotheek vatbare goederen te vervreemden of met
hypotheek te bezwaren.

» De artikelen 222 en 225 van het Burgerlijk Wetboek zijn
mede van toepassing op de dagvaarding waarbij dit verbod
wordt gevorderd. »